

Modeling the mediating role of anxiety caused by Covid-19 in the relationship between identity styles and student achievement motivation

Soheila. Hosseini Sadr¹, Abdolhassan. Farhangi*², Alireza. Jafari³

1. PhD student, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

3. Visiting Professor, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ARTICLE INFORMATION

Article type

Original research

Pages: 455-463

Corresponding Author's Info

Email:

abdolhassanfarhangi@yahoo.com

Article history:

Received: 2022/17/11

Revised: 2022/09/16

Accepted: 2022/09/22

Published online: 2022/10/02

Keywords:

development motivation,
identity styles, Covid-19 anxiety.

ABSTRACT

Background and Aim: In every educational system, the degree of motivation and academic progress of students is one of the indicators of success in scientific activities. The aim of the present study was to model the mediating role of anxiety caused by Covid-19 in the relationship between identity styles and students' motivation to progress. **Method:** The research design was correlational. The statistical population included all female students of the second year of high school in the 3rd district of Tehran in 2022. The participants were 330 students who were selected by cluster random sampling method. All of them responded to the Hermans (1977) Achievement Motivation Questionnaire, Brozovsky's Identity Styles (1989), and Alipour et al.'s Covid-19 Anxiety (2021). Data were analyzed with SPSS24 and Smart PLS 4 software and with structural equation modeling. **Results:** The results showed that progress motivation had a positive and significant relationship with the variables of informational, normative and commitment identity style ($P < 0.01$). Progress motivation showed a negative and significant relationship with the variables of avoidant identity style ($P < 0.01$) and Covid-19 physical anxiety ($P < 0.05$). Avoidant identity style showed a positive and significant relationship with mental anxiety of Covid-19 ($P < 0.05$). No significant relationship was observed between informational, normative and commitment identity styles and physical and mental anxiety of Covid-19. Covid-19 anxiety did not play a mediating role between identity styles and achievement motivation. **Conclusion:** It can be concluded that the model of mediating the role of anxiety caused by Covid-19 in the relationship between identity styles and students' motivation to progress was not confirmed. Pay attention to the components of developing commitment, informational and normative identity styles in developing motivation for progress.

This work is published under CC BY-NC 4.0 licence.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article:

Hosseini Sadr, S., Farhangi, A., & Jafari, A. (2022). Modeling the mediating role of anxiety caused by Covid-19 in the relationship between identity styles and student achievement motivation. *Jayps*, 3(1): 455-463.

مدل‌یابی نقش میانجی‌گری اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان

سهیلا حسینی صدر^۱، عبدالحسن فرهنگی*^۲، علیرضا جعفری^۳

۱. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۳. استاد مدعو گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: در هر نظام تعلیم و تربیت میزان انگیزش پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموختگان یکی از شاخص‌های موفقیت در فعالیت‌های علمی است. هدف پژوهش حاضر، مدل‌یابی نقش میانجی‌گری اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت با انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان بود. **روش پژوهش:** طرح پژوهش از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر دوره دوم مقطع متوسطه منطقه ۳ شهر تهران در سال ۱۴۰۱ بود. شرکت‌کنندگان ۳۳۰ دانش‌آموز بودند که با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. همه آنها به پرسش‌نامه انگیزش پیشرفت هرمنس (۱۹۷۷)، سبک‌های هویت برونسکی (۱۹۸۹) و اضطراب کرونا علی پور و همکاران (۱۴۰۰) پاسخ دادند. داده‌ها با نرم افزار SPSS24 و Smart PLS 4 و با مدل‌سازی معادلات ساختاری تحلیل شدند. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد انگیزه پیشرفت با متغیرهای سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد ($P < 0/01$) رابطه مثبت و معنادار نشان داد. انگیزه پیشرفت با متغیرهای سبک هویت اجتنابی ($P < 0/01$) و اضطراب جسمانی کرونا ($P < 0/05$) رابطه منفی و معنادار نشان داد. سبک هویت اجتنابی با اضطراب روانی کرونا ($P < 0/05$) رابطه مثبت و معنادار نشان داد. بین سبک‌های هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد و اضطراب جسمانی و روانی کرونا رابطه معنادار مشاهده نشد. اضطراب کرونا نقش میانجی بین سبک‌های هویت با انگیزش پیشرفت نداشت. **نتیجه‌گیری:** می‌توان نتیجه گرفت که مدل نقش میانجی‌گری اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت با انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان تایید نشد. به مؤلفه‌های پرورش سبک‌های هویت تعهد، اطلاعاتی و هنجاری در پرورش انگیزش پیشرفت توجه شود.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: علمی - پژوهشی

صفحات: ۴۶۳-۴۵۵

اطلاعات نویسنده مسئول

ایمیل:

abdolhassanfarhangi@yahoo.com

سابقه مقاله

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۴/۲۰

تاریخ اصلاح مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۲۵

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۶/۳۱

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۷/۱۰

واژگان کلیدی

انگیزش پیشرفت، سبک‌های هویت، اضطراب کرونا

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است. تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

شیوه استناد به این مقاله

حسینی صدر، س.، فرهنگی، ع.، و جعفری، ع. (۱۴۰۱). مدل‌یابی نقش میانجی‌گری اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان. *دوفصلنامه مطالعات روان‌شناختی نوجوان و جوان*، ۳(۱): ۴۶۳-۴۵۵.

مقدمه

در هر نظام تعلیم و تربیت میزان انگیزش پیشرفت^۱ و پیشرفت تحصیلی^۲ دانش‌آموختگان یکی از شاخص‌های موفقیت در فعالیت‌های علمی است. سنجش این میزان و عوامل موثر بر آن از جمله مسائلی است که توجه محققان مختلف را به خود جلب کرده است (کالکو، ۲۰۲۰). انگیزه یادگیری در زندگی دانشجویان برای پیشبرد مطالعاتشان مهم تلقی شده است (هانگ، کوو و چن، ۲۰۲۰)؛ بنابراین هدف مهم نظام آموزشی، پرورش فراگیرانی با انگیزه، هدفمند، پیشرفت‌گرا و کارآمد است. دانش روانشناسی، به ویژه در حیطه انگیزش و یادگیری با تکیه بر یافته‌های تحقیقاتی خود بیشترین نقش را در پیشبرد این مسیر ایفا کرده و همواره دستاوردهای بزرگی برای شناسایی و فهم رفتار انسان و همچنین ارتقای توانایی‌های او داشته است (شانگ و دبنتو، ۲۰۲۰). نیاز به پیشرفت را غلبه کردن بر موانع، رسیدن به استانداردهای عالی، رقابت دیگران و پیشی گرفتن از آنها تعریف می‌کند (فرانکن، ۱۹۸۸). انگیزش پیشرفت به عنوان انگیزه‌ای درونی در فرد برای به پایان رساندن موفقیت آمیز یک تکلیف (برونو، ۱۹۸۶)، رسیدن به یک هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در یک کار اشاره شده است (آندرمین، ۲۰۲۰). انگیزش پیشرفت را نیز، تلاش فرد برای کسب موفقیت یا احساس خوشایند مشروط به موفق شدن در انجام دادن وظایف تعریف می‌کنند (آچاریا و جوشی، ۲۰۰۹). پینتریچ (۲۰۰۵) معتقد است که انگیزش پیشرفت اشاره دارد به اینکه چرا و چگونه دانش‌آموزان نسبت به موقعیت‌های گوناگون یادگیری، انگیزش پیدا می‌کنند (کایان فادلمولا، ۲۰۱۰). روانشناسان عقیده دارند که انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان برای یادگیری مطالب درسی، با عواملی نظیر اعتماد به نفس، تمرکز حواس، سخت‌کوشی و پشتکار در انجام دادن تکالیف دشوار، تمایل به ادامه مطالعه در ساعات پس از اتمام کلاس و انتخاب تکالیف نیازمند به تلاش بیشتر مرتبط است (آشوری و همکاران، ۲۰۲۰؛ رادل، سرازین، ویلد، ۲۰۱۰). از سوی دیگر انگیزش پیشرفت و پیشرفت تحصیلی به عنوان تعیین‌کننده‌های قدرتمند

موفقیت یا شکست فراگیران شناخته شده‌اند (کرو، فونگ و هاف، ۲۰۲۱؛ مازلیا و همکاران، ۲۰۱۰). یکی از انگیزه‌های مهم که رفتار افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد نیاز به پیشرفت است (میچو، ون استنکیست و مورادیس، ۲۰۱۴). انگیزش پیشرفت نخستین بار توسط موری مطرح شد و به معنای گرایش فرد برای گذر از سدها، تلاش برای دستیابی به گونه‌ای برتری و حفظ معیارهای سطح بالا است (ویگفلد و همکاران، ۲۰۰۶). علاوه بر آن به عنوان یک زمینه نسبتاً ثابت در افراد، از جمله مهم‌ترین انگیزه‌ها یا نیازهای اکتسابی هر فرد می‌باشد به طوری که فقدان آن، یادگیری و پیشرفت تحصیلی فراگیران را در جهت نامطلوب تحت تأثیر قرار می‌دهد (اسمیت و کارمان، ۲۰۱۹).

روانشناسان هویت را جزء لازم و اساسی تمام انسان‌ها در همه فرهنگ‌ها می‌دانند که از لحظه تولد تا مرگ ادامه می‌یابد؛ اما اوج هویت یابی در نوجوانی و دستیابی به آن در دهه سوم زندگی برمی‌گردد (نان، ۲۰۱۹). شکل‌گیری هویت اجتماعی، جایگاه فرد را بین جمع مشخص می‌کند. کسب نقش رضایت‌بخش در گروه، یکی از نشانه‌های رشد هویت اجتماعی است. نوجوانان به داشتن هویت مناسب اجتماعی اهمیت می‌دهند، آنان می‌خواهند بین جمع دوستان پذیرفته شوند و مورد قبول آنان باشند. هرگونه انزوا و کناره‌گیری می‌تواند نشانه‌ای از عدم رشد هویت اجتماعی در نوجوانان باشد (رومندان و همکاران، ۲۰۱۹). رشد اجتماعی نوجوان تحت سه عامل همسالان، مدرسه و خانواده قرار دارد (رومندان و همکاران، ۲۰۱۹). می‌توان چنین عنوان کرد که تعامل این سه عامل در مدرسه اتفاق می‌افتد، چراکه هر نوجوان، در جامعه به عنوان یک دانش‌آموز شناخته شده و تربیت اجتماعی خانواده خود را در مدرسه با همسالانش و اولیای مدرسه پیوند می‌دهد. در هر صورت اگر دانش‌آموز نسبت به درس بی‌علاقه باشند یا به عبارت دیگر دارای انگیزش سطح پایینی باشند، به توضیحات معلم توجه نخواهند کرد (ونگ، گیو و دگل، ۲۰۲۰). مارسیا (۱۹۸۰) در بررسی مفهوم هویت بر اساس دیدگاه هویت اریکسون به ارائه پایگاه هویتی با توجه به به

ویروس کووید ۱۹ به واسطه ویژگی‌های مبهم و ظرفیت بالای انتقال آن شناخته می‌شود، اما این خصوصیات در ابتدای انتشار ویروس شناسایی نشده نبودند و همین امر سبب می‌شد تا رفتارهای حفاظتی در سطح بهینه صورت نگرفته و افراد به طور مکرر در معرض ویروس و عفونت ناشی از آن قرار بگیرند (گون و همکاران، ۲۰۲۰). با این وجود سلامت جسمانی تنها حوزه‌ای نیست که در میان افراد تحت تاثیر انتشار ویروس قرار می‌گیرد، سلامت روانی افراد نیز به واسطه عوامل مختلف از جمله نقش رسانه‌ها در ایجاد فضای ناایمن روانی و احساس کمبود حمایت اجتماعی و همچنین میزان ابتلای بالای به این ویروس در معرض آسیب جدی می‌باشد (سای و همکاران، ۲۰۲۰). یک چنین شرایط وخیمی، موجب بروز طیف وسیعی از اختلالات روانی از جمله اضطراب، استرس، نشانه‌های افسردگی، بی‌خوابی، انکار، خشم و ترس می‌شود که می‌تواند بر روی افراد تاثیرات بلند مدتی داشته باشد (کانگ و همکاران، ۲۰۲۰). دانش‌آموزان در معرض آسیب جدی اضطراب کرونا قرار دارند (ما و میلر، ۲۰۲۰) به همین دلیل توجه به آن از اهمیت جدی برخوردار است.

با توجه به مطالب بیان شده و با توجه به اینکه انگیزه پیشرفت به عنوان مهمترین عامل یادگیری و از طرفی سبک‌های هویت به‌عنوان مفاهیم و عوامل روانشناختی موثر در پیشرفت مورد توجه روانشناسان و پژوهشگران حوزه روانشناسی می‌باشد. از آنجا که تا کنون پژوهشی در زمینه بررسی نقش میانجی اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت با انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان انجام نشده است. پرسش اصلی پژوهش حاضر این است که آیا اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت با انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان نقش میانجی دارد؟

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر از لحاظ هدف بنیادی از نوع مطالعه مقطعی-تحلیلی است. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش‌آموزان دختر دوره دوم مقطع متوسطه منطقه ۳ شهر تهران که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مشغول به

میزان تعهد و بحران در نوجوانان پرداخت لیکن اخیراً برخی از محققین به فرایندهای شکل‌گیری هویت در نوجوان توجه کرده‌اند و بر جهت‌گیری پردازش و راهبردهای ترجیحی شناختی - اجتماعی یا همان سبک‌هایی که نوجوانان پایگاه‌های هویتی مختلف بکار می‌گیرند، تمرکز می‌کنند. طبق نظریه هویت برزونسکی (۱۹۹۰) سه سبک پردازش هویت را مطرح می‌کند: سبک اطلاعاتی، سبک هنجاری و سبک سردرگم/اجتنابی. افراد با سبک هویت اطلاعاتی به طور فعال به جستجو و ارزیابی اطلاعات می‌پردازند و بعد اطلاعات مناسب خود را استفاده می‌کنند آنها سعی می‌کنند تا اندیشه و آگاهانه به حل مسائل پرداخته و تصمیم‌گیرندگان هوشیاری باشند (برزونسکی، ۱۹۹۰). افرادی که سبک‌های هویتی هنجاری را مورد استفاده قرار می‌دهند به طور خودکار توقعات و دستورالعمل اطرافیان خود را به اجرا می‌گذارند. آنها افرادی با وجدان و هدف‌مداری هستند اما از پیش شکل گرفته‌اند و نسبت به اطلاعاتی که ممکن است اطلاعات و ارزش‌های شخصی آنها را به چالش بکشد کاملاً بسته عمل می‌کنند (برزونسکی، ۱۹۹۰). سبک هویت سردرگم/اجتنابی از یک ساختار هویتی پاره پاره و نامنسجم بوجود می‌آید. ویژگی اصلی این سبک، سطوح پایین پردازش فعالانه اطلاعات و مهارت‌های حل مسئله محدود است در واقع افراد با این سبک به میزان کمتری از روش‌های منطقی در فرایند پردازش اطلاعات استفاده می‌کنند (برزونسکی، ۱۹۹۰). در پژوهش‌های مختلف در رابطه بین سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت نشان داده شده است که بین سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری با انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. ولی بین سبک اجتنابی با انگیزه پیشرفت رابطه منفی و معناداری وجود دارد و سبک اطلاعاتی بیشترین ارتباط را با انگیزه پیشرفت دارا می‌باشد (قاسم پور، عظیمی، ثناگو و مبصری، ۲۰۱۸) بدین ترتیب به نظر می‌رسد جهت دست یافتن به پیشرفتهای تحصیلی توجه به سبک‌های هویت ضروری باشد (استار و همکاران، ۲۰۲۰؛ ونگ و همکاران، ۲۰۲۰؛ ریواس دکو، ۲۰۰۸).

مقیاس چهار گزینه‌ای لیکرت (۰=هرگز تا ۳=همیشه) نمره گذاری و نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌شود، لذا دامنه نمرات بین ۰ تا ۵۴ است و نمره بالاتر حاکی از اضطراب کرونا بیشتر می‌باشد روایی سازه ابزار با روش تحلیل عاملی تایید ۰/۹۹ گزارش شد و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه گردید.

۳. پرسشنامه انگیزش پیشرفت. پرسشنامه انگیزش پیشرفت هرمنس برای سنجش نیاز به پیشرفت است. هرمنس (۱۹۷۷) بر مبنای دانش نظری و تجربی موجود درباره نیاز به پیشرفت و با بررسی پیشینه پژوهش‌های مربوط به موضوع نیاز به پیشرفت، این پرسشنامه را ساخته است و توسط تمنایی فر و همکاران به فارسی ترجمه شده است سوالات این پرسشنامه بصورت جملات ناتمام بیان شده است و به دنبال هر جمله چهار گزینه دارد و گزینه‌ها برحسب اینکه شدت انگیزه کم به زیاد یا زیاد به کم باشد، نمره داده می‌شود. دامنه اختیار هر سوال ۱ تا ۴ و دامنه تغییرات نمره کل سوالات ۲۹ تا ۱۱۶ است و تفسیر آزمون بر مبنای نمره کل سوالات می‌باشد و معیار آن از ۱۱۶ محاسبه می‌گردد. هرمنس برای برآورد روایی آزمون ضریب همبستگی دو پرسش آن را با رفتارهای پیشرفت‌گرا برآورد کرد. برای برآورد پایایی از دو روش آزمون آلفای کرونباخ استفاده کرد ضریب پایایی محاسبه شده، برای پرسشنامه به ۰/۸۴ به دست آمد. با استفاده از روش بازآزمایی ضریب پایایی بدست آمده ۰/۸۴ بدست آمد.

روش اجرای پژوهش

ملاحظات اخلاقی شامل موارد زیر بود: به نمونه‌های موردپژوهش اطمینان داده شود که اطلاعات گردآوری‌شده در مورد آن‌ها کاملاً محرمانه تلقی شده و صرفاً جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از آن‌ها استفاده می‌شود لذا دغدغه ذهنی برای افراد ایجاد نشد. نمونه‌گیری در کمال حوصله و ارائه توضیحات پژوهش برای افراد شرکت‌کننده و کسب رضایت آن‌ها صورت گرفت. اگر فردی درخواست اعلام نتایج اطلاعات خود یا پژوهش به طور کلی را داشت، با اخذ ایمیل به او اطلاع رسانی شد. پژوهشگر مسئول رعایت رازداری و حفظ اسرار، اطلاعات و اتخاذ تدابیر مناسب برای جلوگیری از انتشار آن است. تحلیل آماری در دو سطح آمار

تحصیل بودند، بنابر اطلاعات اداره آموزش و پرورش منطقه ۳ حجم جامعه آماری ۳۸۰۷ دانش‌آموز هستند. سپس حجم نمونه با استفاده از فرمول کلاین تعیین گردید. مقدار بدست آمده برای حجم نمونه ۳۰۰ نفر بود. نمونه به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب گردید به این صورت که از میان همه دبیرستان‌های دخترانه منطقه ۳ بصورت تصادفی خوشه‌ای ۳ دبیرستان انتخاب و به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای تعداد ۲۵۰ نفر از دانش‌آموزان انتخاب شدند و لینک پرسشنامه‌ها در اختیار آن‌ها قرار گرفت که پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کنند.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه سبک‌های هویت. پرسشنامه سبک‌های هویت اولین بار توسط بروزنسکی در سال (۱۹۸۹) برای اندازه‌گیری فرآیندهای شناختی-اجتماعی که نوجوانان در برخورد با مسائل مربوط به هویت از آن استفاده می‌کنند، طراحی شد و در سال ۱۹۹۲ مورد تجدید نظر قرار گرفت. این آزمون دارای ۴۰ سوال که سه سبک پردازشی هویتی مختلف شامل اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم/اجتنابی را می‌سنجد. قابل ذکر است سوالات این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای (کاملاً مخالف = ۱ مخالف = ۲ تا حدودی موافق = ۳، موافق = ۴، کاملاً موافق = ۵) نمره گذاری می‌شوند. آلفای کرونباخ توسط بروزنسکی (۱۹۹۲) برای سبک هویت اطلاعاتی (۰/۶۲)، هنجاری (۰/۶۶) و سبک سردرگم-اجتنابی (۰/۷۳) گزارش شده است. غضنفری (۱۳۸۳) پژوهشی با هدف اعتبار و هنجاریابی پرسشنامه سبک هویت انجام داد که بر این اساس ضرایب همسانی درونی و پایایی درونی (ضریب آلفا) مقیاس اطلاعاتی (۰/۶۷)، مقیاس هنجاری (۰/۵۲) و مقیاس سردرگم-اجتنابی را (۰/۶۲) گزارش کرده است. این نتایج نشان می‌دهد که پرسشنامه سبک هویت از پایایی مناسبی برخوردار است.

۲. پرسشنامه اضطراب کرونا. مقیاس اضطراب کرونا جهت سنجش اضطراب ناشی از شیوع ویروس کرونا توسط علی پور و همکاران ساخته شد. این ابزار، دارای ۱۸ گویه و ۲ مولفه است. گویه‌های ۱ تا ۹ علائم روانی و گویه‌های ۱۰ تا ۱۸ علائم جسمانی را می‌سنجد. گویه‌ها با استفاده از

یافته‌ها

از بین شرکت کنندگان در پژوهش سن ۱۸۲ نفر بین ۱۵ تا ۱۶ سال و سن ۱۴۸ نفر بین ۱۷ تا ۱۸ سال بود. ۱۷۳ نفر فرزند اول، ۷۳ نفر فرزند دوم، ۵۹ نفر فرزند سوم و ۲۵ نفر فرزند چهارم بودند. جدول ۱ آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را ارائه می‌کند.

توصیفی و آمار استنباطی انجام شد. در سطح توصیفی، از شاخص‌های فراوانی و درصد فراوانی برای توصیف داده‌های کیفی و از شاخص‌های میانگین و انحراف استاندارد برای توصیف داده‌های کمی استفاده شد. از شاخص‌های کجی و کشیدگی برای تعیین نرمال بودن داده‌ها استفاده شد. در سطح آمار استنباطی، از آزمون پیرسون برای تعیین رابطه مرتبه-صفر بین زوج متغیرها بهره گرفته شد. مدلسازی با استفاده از تحلیل مسیر در نرم افزار Smart PLS 4 انجام شد و برازش مدل بررسی شد.

جدول ۱. آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	عامل تورم واریانس	تولرانس	آزمون دوربین-واتسون
سبک هویت اطلاعاتی	۳۹/۶۳	۴/۲۳	۱/۱۸	۰/۹۴	
سبک هویت هنجاری	۳۰/۴۳	۴/۰۴	۱/۴۲	۰/۶۸	
سبک هویت اجتنابی	۲۷/۳۱	۵/۳۹	۱/۱۷	۰/۹۲	
سبک هویت تعهد	۳۸/۱۲	۵/۹۷	۱/۶۹	۰/۹۷	۱/۷۴
اضطراب روانی کرونا	۶/۷۹	۵/۵۱	۱/۴۸	۰/۵۱	
اضطراب جسمانی کرونا	۰/۶۵	۲/۸۱	۱/۴۸	۰/۸۱	
انگیزه پیشرفت	۸۳/۳۶	۸/۳۳	۱/۰۱	۰/۹۳	

همانطور که جدول ۱ نشان می‌دهد، شاخص تولرانس برای تمامی متغیرها بیشتر از ۰/۴ و شاخص تورم واریانس کوچک‌تر از ده می‌باشد، همچنین مقدار دوربین واتسون ۱/۷۴ است که کمتر از ۴ هست و می‌توان گفت که از مفروضه‌ها تخطی صورت نگرفته است؛ بنابراین با توجه به

شاخص‌های به‌دست آمده، می‌توان نتیجه گرفت که شرایط تحلیل مسیر رعایت شده است. همچنین با توجه به میزان کجی و کشیدگی در حد استاندارد در بازه ۲ و -۲ بود لذا فرض نرمال بودن داده‌ها مورد تأیید قرار گرفت.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
سبک هویت اطلاعاتی	۱							
سبک هویت هنجاری	۰/۳۲**	۱						
سبک هویت اجتنابی	-۰/۱۹**	-۰/۱۸**	۱					
سبک هویت تعهد	۰/۳۵**	۰/۵۵**	-۰/۳۸**	۱				
اضطراب روانی کرونا	۰/۰۲	۰/۱۰	-۰/۰۱	-۰/۰۳	۱			
اضطراب جسمانی کرونا	-۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۱۲*	-۰/۰۹	۰/۵۶**	۱		
انگیزه پیشرفت	۰/۲۹**	۰/۴۶**	-۰/۴۰**	۰/۵۱**	-۰/۰۳	-۰/۱۰*	۱	

اضطراب روانی کرونا ($P < 0/05$) رابطه مثبت و معنادار نشان داد. بین سبک‌های هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد و اضطراب جسمانی و روانی کرونا رابطه معنادار مشاهده نشد. به منظور بررسی نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت در جدول ۳ ضرایب مسیر مستقیم و ضرایب غیرمستقیم گزارش می‌شود.

جدول ۲ یافته‌های همبستگی پیرسون بین متغیرها را گزارش می‌کند. همانطور که جدول ۲ نشان می‌دهد، انگیزه پیشرفت با متغیرهای سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد ($P < 0/01$) رابطه مثبت و معنادار نشان داد. انگیزه پیشرفت با متغیرهای سبک هویت اجتنابی ($P < 0/01$) و اضطراب جسمانی کرونا ($P < 0/05$) رابطه منفی و معنادار نشان داد. سبک هویت اجتنابی با

جدول ۳. نتایج ضرایب مسیر مستقیم

مسیرهای مستقیم	β	سطح معنی داری
سبک‌های هویت--> اضطراب کرونا	۰/۰۸۱	۰/۱۸۷
سبک‌های هویت--> انگیزه پیشرفت	۰/۵۴	۰/۰۰۱
اضطراب کرونا--> انگیزه پیشرفت	-۰/۰۳	۰/۵۴۷

براساس آماره ($Q\ Square = 0/37$) نشان می‌دهد که پیش‌بینی‌ها از دقت و کیفیت مناسبی برخوردار هستند (چین، ۱۹۹۸). همچنین براساس آماره ($F\ Square$) ۴۲ درصد از تغییرات متغیر انگیزه پیشرفت توسط سبک‌های هویت تبیین می‌گردد و ۱ درصد از تغییرات آن توسط اضطراب کرونا تبیین می‌گردد. در جدول ۴ ضرایب غیرمستقیم گزارش شده است.

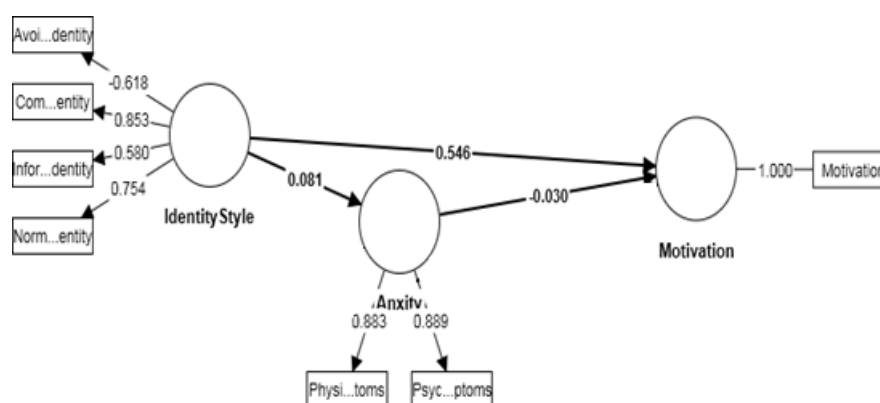
همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود مسیرهای مستقیم از سبک‌های هویت به انگیزه پیشرفت معنادار است ($P < 0/05$). اگر هر کدام از سبک‌های هویت یک واحد افزایش یابند، انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان به اندازه ۰/۵۴ افزایش می‌یابد. مسیرهای مستقیم سبک‌های هویت به اضطراب کرونا و اضطراب کرونا به انگیزه پیشرفت معنادار نیست ($P > 0/05$). آزمون دقت مدل براساس آماره ($R\ Square = 0/39$) و آزمون کیفیت مدل

جدول ۴. نتایج ضرایب غیرمستقیم

مسیر	اثر غیرمستقیم	معناداری
سبک‌های هویت --> اضطراب کرونا --> انگیزه پیشرفت	۰/۰۸	۰/۱۸۴

بنابراین طبق یافته‌های پژوهش اضطراب کرونا در رابطه بین سبک‌های هویت با انگیزه پیشرفت نقش میانجی نداشت.

نتایج اثر غیرمستقیم سبک‌های هویت با میانجی‌گری اضطراب کرونا بر انگیزه پیشرفت معنادار نیست ($P > 0/05$);

شکل ۱. ضرایب استاندارد مدل

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر، مدل یابی نقش میانجی‌گری اضطراب ناشی از کرونا در ارتباط بین سبک‌های هویت با انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان بود. همانطور که نتایج نشان داد انگیزه پیشرفت با متغیرهای سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد رابطه مثبت و معنادار نشان داد و با سبک هویت اجتنابی رابطه منفی و معنادار نشان داد. این یافته با پژوهش‌های قاسم پور و همکاران (۱۳۹۶)، قاسم پور و همکاران (۲۰۱۸)، استار و همکاران (۲۰۲۰) همخوانی دارد. در تبیین رابطه مثبت سبک اطلاعاتی با انگیزش پیشرفت می‌توان اشاره داشت که در سبک اطلاعاتی افراد فعالانه به دنبال جمع آوری پردازش و ارزیابی هویت هستند، لذا آنان اطلاعات هویتی را می‌پذیرند و در صورت مواجه شدن با اطلاعات ناهماهنگ با هویت خود سعی می‌کنند درباره ویژگی‌های هویت خود تجدید نظر کنند (برزونسکی، ۱۹۹۰). همین ویژگی جستجوگری به عنوان فعال سازی رفتاری عمل کرده و منجر به شکل‌گیری و افزایش انگیزه در افراد می‌شود. همان‌طور که برزونسکی (۱۹۹۰) در پیشینه نظری سبک‌های هویت به این موضوع هم اشاره کرده است انگیزش پیشرفت از ویژگی‌های بارز این گونه افراد است. در تبیین رابطه مثبت سبک هنجاری با انگیزش پیشرفت می‌توان اشاره داشت که این افراد به حفظ هویت خود تمایل دارند و همین عامل منجر به افزایش انگیزش پیشرفت در آن‌ها خواهد شد. در پیشینه نظری سبک‌های هویت برزونسکی (۱۹۹۴) به این موضوع اشاره شده است که آنان معمولاً اطلاعات مغایر با جنبه‌های اساسی هویت خود مانند باورها، ارزش‌ها و اهداف خود را نمی‌پذیرند (برزونسکی، ۲۰۰۸) و همین عامل احساس گناه را در آنها برانگیخته و موجب نگرانشان پیرامون اجتناب از شکست و تلاش برای پیروزی می‌گردد که انگیزش پیشرفت را در آن‌ها افزایش می‌دهد. در تبیین رابطه مثبت تعهد با انگیزش پیشرفت می‌توان بیان داشت که تعهد یک چهارچوب ارجاعی هدفمند و جهت‌دار است که به عنوان منبعی برای مهار، ارزیابی و نظم‌دهی رفتار خود و بازخوردها به رفتار دیگران، عمل می‌کند؛ بنابراین، احساس هدفمندی، نتیجه تعهد است میزان تعهد هویت در افراد متفاوت است. افراد با سبک اطلاعاتی و هنجاری دارای تعهد شخصی قوی هستند

و افراد با سبک سردرگم-اجتنابی از سطح تعهد پائینی برخوردارند؛ بنابراین می‌توان گفت که تعهد در کنار کاوشگری، چهارچوبی را ایجاد می‌کنند که افراد بر اساس آن به تصمیم‌گیری در مورد عقاید و دیدگاه‌های خود می‌پردازند و در حل مسائل خویش از آنان بهره می‌گیرند. افرادی که نسبت به اهداف تعیین شده خود متعهد هستند، در راه رسیدن به آنها به سعی و کوشش پرداخته و انگیزش پیشرفت بالایی دارند. در تبیین رابطه منفی سبک سردرگم-اجتنابی با انگیزش پیشرفت می‌توان بیان داشت که طبق پیشینه نظری برزونسکی (۲۰۰۸) این افراد معمولاً در تصمیم‌گیری‌های خود تعلل نشان می‌دهند و سعی می‌کنند تا حد امکان آنان را به تعویق بیندازند. آن‌ها برای مواجه شدن با مشکلات شخصی و مسائل مرتبط به هویت خود و حل آن تمایلی ندارند. افراد سبک اجتنابی-سردرگم لذت طلب هستند و همین باعث می‌شود از انگیزش پیشرفت پائینی برخوردار باشند. طبق یافته‌های پژوهش اضطراب کرونا در رابطه بین سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت نقش میانجی نداشت. این یافته با پژوهش‌های ابراهیم پور و همکاران (۱۳۹۶)، قاسم پور و همکاران (۱۳۹۶)، قاسم پور و همکاران (۲۰۱۸)، استار و همکاران (۲۰۲۰) که در آن به رابطه مستقیم سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت اشاره شده، همخوانی دارد.

این یافته را می‌توان اینگونه تبیین کرد که سبک هویت یک متغیر شخصیتی است که از سال‌های نوجوانی در هر فردی شکل می‌گیرد به همین دلیل یک متغیر اساسی در نهاد انسان است که انگیزش و افکار را به صورت مستقیم تحت تأثیر قرار می‌دهد و متغیرهای وابسته به شرایط و موقعیتی که انسان در آن قرار می‌گیرد مثل اضطراب و استرس یا رویدادهای زندگی نمی‌توانند تأثیر آن بر انگیزش پیشرفت را میانجی‌گری کند. مطابق پیشینه نظری و نظریه هویت برزونسکی (۲۰۰۸) هویت، دارای سطوح متفاوتی از ثبات و دوام است. هویت، اشاره‌ی ضمنی به یکی بودن، متمایز بودن و «جدا بودن آگاهانه از دیگران دارد. بلوغ، پنجمین مرحله نظریه تکامل روانی-اجتماعی اریکسون، دوره‌ای حیاتی در جهت تکامل هویت است. جوانی و بلوغ، زمانی است که با تغییرات جسمی و فشار گروه هم‌تایان، آمادگی‌های لازم برای استقلال آینده به وقوع می‌پیوندد. چنانچه فرد نتواند

منابع

- عاشوری، جمال؛ کجیاف، محمدباقر؛ منشی، غلامرضا؛ طالبی، هوشنگ. (۱۳۹۳). مقایسه اثربخشی روش‌های آموزشی مبتنی بر وب، یادگیری مشارکتی و سنتی بر انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی درس زیست‌شناسی. مجله دانشگاهی یادگیری الکترونیکی. ۵(۲)، ۲۵-۳۴.
- قاسم‌پور، فاطمه؛ عظیمی، مریم؛ ثناگو، اکرم؛ مبصری، علی اکبر. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین سبک‌های هویت و انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان ساری. مجله علمی پژوهان. ۱۶(۲)، ۵۲-۴۶.
- Anderman, E. M. (2020). Achievement motivation theory: Balancing precision and utility. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101864.
- Ashoori, J., Kajbaf, M. B., Manshaee, G. R., & Talebi, H. (2020). Comparison of the Effectiveness of Web-Based, Cooperative Learning and Traditional Teaching Methods in Achievement Motivation and Academic Achievement in the Biology Course. *Interdisciplinary Journal of Virtual Learning in Medical Sciences*, 5(2), 25-34.
- Berzonsky, M. D. (1993). Identity style, gender, and social-cognitive reasoning. *Journal of Adolescent Research*, 8(3), 289-296.
- Cai, H., Tu, B., Ma, J., Chen, L., Fu, L., Jiang, Y., Zhuang, Q., 2020. Psychological Impact and Coping Strategies of Frontline Medical Staff in Hunan Between January and March 2020 During the Outbreak of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in Hubei, China. *Med Sci Monit* 26, e924171.
- Ghasempour, F., Azimi, M., Sanagoo, A., & Mobasser, A. A. (2018). Investigation of relationship between identity styles and achievement motivation in high school students in the city of Sari. *Pajouhan Scientific Journal*, 16(2), 10-17.
- Guan, W. J., Ni, Z. Y., Hu, Y., Liang, W. H., Ou, C. Q., He, J. X., ... & Zhong, N. S. (2020). Clinical characteristics of coronavirus disease 2019 in China. *New England journal of medicine*, 382(18), 1708-1720.
- Huang, S. Y., Kuo, Y. H., & Chen, H. C. (2020). Applying digital escape rooms infused with science teaching in elementary school: Learning performance, learning motivation, and problem-solving ability. *Thinking Skills and Creativity*, 37, 100681.
- Krou, M. R., Fong, C. J., & Hoff, M. A. (2021). Achievement motivation and academic dishonesty: A meta-analytic investigation.

انتظارات اجتماعی را برآورده سازد دچار سردرگمی نقش می‌شود که ناشی از نامشخص بودن نقش است. هویت، حالتی پویا و سنجیده است و شامل آگاه بودن از حس فردیت و تلاش در جهت ثبات خصوصیات شخصی و حفظ وحدت با ایده‌آل‌های گروه اجتماعی بوده که فرد خود را در درون آن می‌بیند و از این طریق به صورت مستقیم بر انگیزش پیشرفت اثر می‌گذارد.

پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی به شرح زیر است: در این پژوهش از ابزار خود گزارشی برای سنجش انگیزش پیشرفت، سبک‌های هویت و اضطراب کرونا استفاده شد و ممکن است شرکت کنندگان برای موجه جلوه دادن خود پاسخ‌های خود را به صورت خودآگاه یا ناخودآگاه تحریف کرده باشند. در تعمیم نتایج پژوهش حاضر به دلیل محدود بودن تعداد نمونه و در دسترس انتخاب کردن افراد باید احتیاط عمل کرد. پیشنهاد می‌شود از ابزارهای دیگری مانند انگیزش پیشرفت، سبک‌های هویت و اضطراب کرونا خود بهره گرفته شود با فرم‌های خودگزارش دهی احتمال کتمان واقعیت وجود دارد. از آنجا که جامعه پژوهش حاضر تنها به دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه منطقه سه شهر تهران محدود شده است، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده حجم نمونه وسیع تر و مناطق دیگر نیز مورد توجه قرار گیرد. با توجه به اینکه اضطراب کرونا نقش واسطه‌ای بین سبک‌های هویت با انگیزش پیشرفت نداشت، پیشنهاد می‌شود نقش مستقیم و اثر گذار این متغیرها بر روی انگیزش پیشرفت توجه شود. نتایج این پژوهش می‌تواند راهگشای روان‌شناسان مدارس و کلیه دست‌اندرکاران مسئولین آموزش و پرورش، در کنترل هر چه بهتر انگیزش پیشرفت با بهره‌گیری از سبک‌های هویت باشد.

موازین اخلاقی

نویسندگان پژوهش حاضر بر خود لازم دانستند که از کلیه افرادی که در پژوهش شرکت نمودند.

سپاسگزاری

در پایان از تمامی شرکت‌کنندگان در این پژوهش کمال تشکر و قدردانی را داریم.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

- Kulakow, S. (2020). Academic self-concept and achievement motivation among adolescent students in different learning environments: Does competence-support matter?. *Learning and Motivation*, 70, 101632.
- Ma, H., & Miller, C. (2020). Trapped in a double bind: Chinese overseas student anxiety during the COVID-19 pandemic. *Health communication*, 1-8.
- Michou, A., Vansteenkiste, M., Mouratidis, A., & Lens, W. (2014). Enriching the hierarchical model of achievement motivation: Autonomous and controlling reasons underlying achievement goals. *British Journal of Educational Psychology*, 84(4), 650-666.
- Noonan, H. W. (2019). *Personal identity*. Routledge.
- Ramadhana, M. R., Karsidi, R., Utari, P., & Kartono, D. T. (2019). Role of family communications in adolescent personal and social identity. *Journal of Family Sciences*, 4(1), 1-11.
- Rivas-Drake, D. (2008). Perceived opportunity, ethnic identity, and achievement motivation among Latinos at a selective public university. *Journal of Latinos and Education*, 7(2), 113-128.
- Smith, R., & Karaman, M. A. (2019). Development and Validation of the Contextual Achievement Motivation Measure. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 6(3), 16-26.
- Starr, C. R., Hunter, L., Dunkin, R., Honig, S., Palomino, R., & Leaper, C. (2020). Engaging in science practices in classrooms predicts increases in undergraduates' STEM motivation, identity, and achievement: A short-term longitudinal study. *Journal of Research in Science Teaching*, 57(7), 1093-1118.
- Wang, C., Horby, P. W., Hayden, F. G., & Gao, G. F. (2020). A novel coronavirus outbreak of global health concern. *The lancet*, 395(10223), 470-473.
- Wang, M. T., Guo, J., & Degol, J. L. (2020). The role of sociocultural factors in student achievement motivation: A cross-cultural review. *Adolescent Research Review*, 5(4), 435-450.
- Wigfield, A., Eccles, J. S., Schiefele, U., Roeser, R. W., & Davis-Kean, P. (2006). *Development of achievement motivation*. John Wiley & Sons, Inc.

